

Till
Styrelsen i Stockholm Business
Region AB

Årsrapport 2019

Lekmannarevisorn har avslutat revisionen av Stockholm Business Region ABs verksamhet under 2019.

Härmed överlämnas bifogad årsrapport till Stockholm Business Region AB styrelse för yttrande senast den 30 juni 2020.

Lars Riddervik
Lekmannarevisor

Årsrapport 2019

Stockholm Business Region AB

Rapport från
stadsrevisionen
Nr 13, 2020
Dnr: 3.1.4-50/2020

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på stadsrevisionens hemsida, www.stad.stockholm/revision. De kan också beställas från revisionskontoret, revision.rvk@stockholm.se.

Till
Styrelsen i Stockholm Business
Region AB

Årsrapport 2019

Lekmannarevisorn har avslutat revisionen av Stockholm Business Region ABs verksamhet under 2019.

Härmed överlämnas bifogad årsrapport till Stockholm Business Region AB styrelse för yttrande senast den 30 juni 2020.

Lars Riddervik
Lekmannarevisor

Sammanfattning

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionskontorets granskningar.

Verksamhet och ekonomi

Sammantaget bedöms att Stockholm Business Region AB i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på om det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål och uppdrag för verksamheten samt om lagstiftning och andra föreskrifter efterlevts.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att bolagets styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner. Dock behöver väsentlighet- och riskanalysen utvecklas för att få ett tydligare samband till internkontrollplanen.

Under året har revisionen genomfört granskning av bolagets konsultanvändning. Inga väsentliga avvikelser har noterats.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Tidigare års granskning av bolagets verksamhet har inte utmynnat i några rekommendationer.

Innehåll

1. Årets granskning	1
2. Verksamhet och ekonomi	2
2.1 Verksamhetsmässigt resultat.....	2
2.2 Ekonomiskt resultat.....	4
3. Intern kontroll.....	5
3.1 Bolagets arbete med intern kontroll	5
3.2 Konsultanvändning	6
4. Uppföljning av tidigare års granskning	7

Bilagor

Bilaga 1 – Uppföljning av lämnade rekommendationer	8
Bilaga 2 – Bedömningskriterier	9

1. Årets granskning

Årligen prövar lekmannarevisorn om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhet och ekonomi
- Intern kontroll

Revisionen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, andra tillämpliga lagar, god revisions sed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av bolagets verksamhet. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 2.

I rapporten redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionsårets granskningar. En uppföljning av hur bolaget har beaktat rekommendationer i tidigare års granskningar redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i bilaga 1.

I granskningen har lekmannarevisorn biträtts av revisionskontoret. Granskningen har genomförts av granskningsansvarig Stefan Rydberg vid revisionskontoret. Parallellt med lekmannarevisionen har revision utförts enligt ABL 9 kap. under ledning av auktoriserad revisor Jenny Göthberg vid EY.

Lekmannarevisorn granskar om bolagen sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bolagens interna kontroll granskas både av lekmannarevisorn och av den auktoriserade revisorn. Räkenskaperna granskas av den auktoriserade revisorn. Under granskningsåret har planering, information och samverkan skett mellan lekmannarevisorn och den auktoriserade revisorn.

Årsrapporten har faktakontrollerats av bolaget.

2. Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om bolagets resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål och ägardirektiv samt följt de beslut, riktlinjer, lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för bolaget.

Sammantaget bedöms att bolaget i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på iakttagelser som redovisas i avsnitt 2.1 och 2.2.

2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Revisionen konstaterar att bolagets verksamhetsmässiga resultat för 2019 i allt väsentligt är förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Bolaget bedöms ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundas på granskning av bolagets redovisning i verksamhetsberättelsen vad gäller måluppfyllelse samt på övriga granskningar som genomförts under året.

Bolagets verksamhetsberättelse bedöms i huvudsak ge en rättvisande bild av det verksamhetsmässiga resultatet. Bolaget har avrapporterat resultat av beslutade mål. Redovisningen ger rimliga förutsättningar för att bedöma måluppfyllelse.

I verksamhetsberättelsen redovisar bolaget att det bidrar till att uppfylla fullmäktiges inriktningsmål. Bolaget bedömer att samtliga av kommunfullmäktiges åtta verksamhetsmål som berör bolaget har uppfyllts. Några indikatorer uppnås inte, som ökat antal företag startade via företagsrådgivare, antal lotsade företagsärenden och antalet nya internationella långdistansflyglinjer från Arlanda. Däremot är den samlade bedömningen är, i likhet med tidigare år, att verksamhetsmålen uppfylls.

Jämfört med föregående år kan noteras att mätningen av företagens nöjdhet med staden (NKI-index) har ökat från 70 till 73. Däremot har aktivt medskapandeindex (AMI) minskat från 81 till 78. Målet för AMI uppgår till 82 och uppnås därmed delvis. Samtliga medarbetare har informerats om resultatet. Resultatet har diskuterats inom respektive bolag och avdelning för att identifiera förbättringsåtgärder.

Revisionens granskning visar att det finns grunder för bolagets målbedömning.

2.1.1 Bolagets uppfyllelse av ägardirektiv och uppdrag

Uppföljning av ägardirektiven ingår i bolagets rapportering. Bolaget har formulerat aktiviteter och i vissa fall indikatorer till ägardirektiven.

Revisionskontoret har översiktligt följ upp hur bolaget arbetar med fullmäktiges ägardirektiv. Följande två ägardirektiv har särskilt följts under 2019:

I samverkan med kommunstyrelsen inrätta ett Mayor's Advisory Board för formaliserad och kontinuerlig dialog mellan stadens politiska ledning och näringslivs-företrädare

Ett Mayor's Advisory Board har inrättats under våren. Deltagare från staden är finansborgarrådet och finansroteln samt verkställande direktörerna för Stockholm Business Region AB och Invest Stockholm Business Region AB. Finansroteln har i samråd med bolaget bjudit in deltagare från näringslivet.

Två möten har genomförts under 2019 och två nya möten är inplanerade under 2020. Revisionskontoret har tagit del av minnesanteckningarna från mötena.

Verka för att det etableras en "One Stop Shop" för hantering av arbetskraftsinvandring då det skulle underlätta en navigering mellan statliga myndigheter

Bolaget deltar i Team Sweden Invests arbete som drivs av Business Sweden där talangattraktion är ett huvudtema. En utredning avseende införandet av ett "internationellt hus" har genomförts och finns dokumenterad. Slutsatsen av denna utredning blir att staten genom Statens servicecenter kommer att driva detta med placering i Kista. Deltagande myndigheter är Migrationsverket, Skatteverket och Försäkringskassan. Stockholms stad arbetar vidare på hur man bör koppla in stadens service som bostadskö, barnomsorg osv. Berörda är främst stadsdelsnämnderna och arbetsmarknadsnämnden.

Bolaget har också deltagit i arbetet med att få till stånd en gemensam digital plattform för myndigheternas tillståndsprövning avseende arbetskraftsinvandring.

Förutom deltagande i Team Sweden Invests arbete har bolaget också påbörjat samverkan med Migrationsverket och Försäkringskassan, inom den grupp inom eSam, som arbetar med att skapa en gemensam digital plattform. En nära samverkan finns också med Region Stockholm.

Utifrån genomförd uppföljning har inte någon avvikelse mot fullmäktiges ägardirektiv noterats.

2.2 Ekonomiskt resultat

Revisionskontoret har granskat tertialrapporter och bokslut med inriktning på bolagets prognoser och resultat efter finansnetto samt investeringsutfall.

Bolaget redovisar följande utfall och avvikelser för år 2019:

(mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019			Utfall 2018
		Utfall	Avvikelse		
Intäkter	133,0	146,6	13,6	10,2 %	148,6
Kostnader	-133,7	-144,1	-10,4	7,8 %	-149,9
varav av- och nedskrivningar	-0,6	-0,3	0,3	50,0 %	-2,1
Finansnetto	07	0,4	-0,3	42,8 %	0,6
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	0	2,9	2,9		0,6

Bolagets resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 2,9 mnkr, vilket är 2,9 mnkr högre än fullmäktiges resultatkrav. Avvikelsen beror i huvudsak på överförda projektmedel från externa aktörer.

Verksamhetens intäkter uppgår till 146,6 mnkr, vilket är 13,6 mnkr (10,2 procent) högre än budget. Detta beror främst på överförda projektmedel från externa aktörer som t.ex. Tillväxtverket och Vinnova samt intäkter från filmfonden.

Verksamhetens kostnader exkl. avskrivningar och finansiella poster uppgår till 143,8, vilket är 10,7 mnkr (7,8 procent) högre än budget. Detta hänger i huvudsak samman med de ökade intäkterna. En utbetalning på 5 mnkr till filmfonden har gjorts i syfte att fortsätta arbetet med att få fler filminspelningar till Stockholm.

Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om budgetföljsamhet uppnåtts. Bolagets bedöms ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bolagets intäkter och kostnader var något högre 2018 jämfört med 2019. Detta beror främst på att projekten är fleråriga och att intäkter och kostnader kan variera mellan åren. Utbetalning till filmfonden var 10 mnkr 2018 att jämföra med 5 mnkr 2019.

Bolaget har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

3. Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas en granskning av bolagets interna kontroll. Av granskningen framgår bland annat i vilken utsträckning den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Vidare om det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Den samlade bedömningen är att bolagets styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit tillräcklig. Av genomförda granskningar har inga väsentliga brister noterats. Bedömningen grundar sig på iakttagelser som redovisas i avsnitt 3.1 och 3.2.

3.1 Bolagets arbete med intern kontroll

Under 2019 har Stockholm Stadshus AB förtydligat kommunfullmäktiges krav på bolagets internkontroll. Detta genom att utfärda tillämpningsanvisningar till stadens regler för ekonomisk förvaltning. Revisionen har under året haft ökat fokus på bolagets arbete med intern kontroll.

Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Bolaget har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter. Det finns riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.

Bolaget genomför årliga väsentlighets- och riskanalyser som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås. Bolaget har i sin internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker. Kontroller enligt den interna kontrollplanen följs upp systematiskt och fortlöpande. De avvikelser som påträffats har dokumenterats och åtgärder har föreslagits.

Bolaget kan dock utveckla arbetet med väsentlighets- och riskanalysen i enlighet med anvisningarna för intern kontroll från Stockholm Stadshus AB. Detta för att tydliggöra kopplingen till internkontrollplanen och identifiera processer och arbetssätt som är väsentliga för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsmål och bedriva verksamheten resurseffektivt.

Bolaget har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Rapporteringen ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Revisionskontoret rekommenderar bolaget att:

- utveckla väsentlighets- och riskanalysen och tydliggöra kopplingen till internkontrollplanen.

3.2 Konsultanvändning

Revisionskontoret har genomfört en granskning av bolagets användning av konsulter.

Syftet med granskningen var att bedöma om bolagen styr, kontrollerar och följer upp konsultinsatser så att en effektiv och ändamålsenlig resursanvändning säkerställs. Granskningen har omfattat samtliga 17 aktiva bolag inom Stockholms stads bolagskoncern. En verifierande granskning genom stickprov av fakturor har skett för att granska hur bolaget hanterar fakturor från konsultföretag som man har avtal med

Staden har inte någon övergripande policy eller riktlinje för konsultanvändning. I stadens budget 2019 anges att konsulter endast ska användas i de fall då det är säkerställt att det är det mest kostnadseffektiva alternativet.

Av granskningen framkommer att bolaget har rutiner för konsultanvändning som finns inom olika områden och ingår bl.a. i det löpande IK-arbetet. Behovsanalyser görs, enligt uppgift, alltid och i första hand är regeln att egen personal ska användas. Konsulter används i första hand vid tillfälliga vakanser och avrop görs då mot ramavtal. Analys görs även av framtida behov av konsultanvändning i samband med verksamhetsplan och treårsbudget.

Bolaget har rutiner som säkerställer att avtal och ramavtal efterlevs. Administrativ chef går igenom alla fakturor, vidare gör den ansvarige för konsultuppdraget kontroll mot avtal innan faktura betalas.

Angivna timmar och personer som anges på fakturan stäms av mot tidrapport av den som godkänner fakturan.

Resultatet av stickprovsgranskningen visar att hanteringen av konsultkostnader i huvudsak är tillfredsställande. Avtalsnummer fanns inte alltid på fakturan. Det har dock varit möjligt att koppla fakturan till rätt avtal utifrån övriga uppgifter på fakturan.

Den sammanfattande bedömningen är att bolaget har en tillräcklig styrning, kontroll och uppföljning av konsultanvändningen.

4. Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av bolagets verksamhet har inte utmynnat i några rekommendationer. Lämnade rekommendationer efter årets granskningar redovisas i bilaga 1.

Bilaga 1 – Uppföljning av lämnade rekommendationer

Årlig och fördjupad granskning

Års- rapport	Rekommendation	Vidtagit åtgärder			Kommentar
		Ja	Delvis	Nej	
ÅR 2019	Utveckla väsentlighets- och risk- analysen och tydliggöra kopp- lingen till internkontrollplanen.				Följs upp 2020

Bilaga 2 – Bedömningskriterier

Nedan redovisas de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar. Bedömningarna avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Verksamhet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden/styrelsen har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden/styrelsen:

- Har ett resultat som är förenligt med fullmäktiges mål, beslut, och riktlinjer.
- Har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Har bedrivit verksamheten enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.
- Har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

Bedömning:

Tillfredsställande

Bedömningskriterier är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser.

Inte helt tillfredsställande

Bedömningskriterier bedöms delvis uppfyllda. Det finns brister som måste åtgärdas.

Inte tillfredsställande

Bedömningskriterier bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som måste åtgärdas omgående.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd/styrelse, förvaltnings- eller bolagsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs. Det lämnas en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden/styrelsen:

- Har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Följer systematiskt och fortlöpande upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdrags åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Genomför riskanalyser som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås. Nämnden/styrelsen har i en internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.
- Har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Följer upp den interna kontrollen systematiskt och fortlöpande.
- Har en rapportering som ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Bedömning:

Tillräcklig

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser.

Inte helt tillräcklig

Bedömningskriterierna bedöms delvis uppfyllda. Det finns brister som måste åtgärdas.

Inte tillräcklig

Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som måste åtgärdas omgående.